

Egoismus - nepravdivost - lhostejnost II

Rudolf Steiner

Esoterní hodina, Berlín, 27. října 1911

V esoterním životě by měla vládnout velká vážnost. Esoterní hodina by měla být něčím posvátným, něčím, co je nám svěřováno, a nikdy bychom ji neměli brát jako něco navyklého. My všichni jsme si patrně nebyli vědomi nezbytné vážnosti, když jsme požádali o přijetí do kruhu Esoterní školy. Nyní si máme tuto vážnost víc a víc uvědomovat a ze všech svých sil usilovat o spojení s duchovními světy, jehož můžeme dosáhnout na základě esoterního školení, abychom zase neupadali zpět do obvyklého života. Všechna cvičení, jež jsou nám dáována, je třeba považovat za cvičení vzešlá od Mistrů moudrosti a souznění citů.

V esoterním životě se musíme mít na pozoru zvláště před egoismem. Často si namlouváme, že něco konáme nezištně, anebo vůči někomu pocítujeme nenávisť či závist, jež nám zatím nepronikají do vědomí, a domníváme se, že mu jako esoterici musíme říci „pravdu“ nebo že mu to či ono nesmíme trpět. Jakmile se v nás takovéto pocity vynoří, máme si představit, že se oddáváme závažným klamům a že jejich příčina spočívá vždy v egoismu. Takové pocity se pokaždé projevují pocitem tepla, který prostupuje éterné tělo - a sice tu část éterného těla, kterou nazýváme tepelným éterem - a prostřednictvím krve působí až na fyzické tělo. Musíme si jasně uvědomit, že takové pocity mají vždy škodlivé účinky pro vývoj světa. Hierarchie, jež jsou pověřeny vedením karmických spojení, potom působí tak, že pověřují bytosti luciferského druhu, jež v nás tato působení narušují, když škodlivě působí až na fyzické tělo.

Při správném sebepoznání, při uvědomění si své vlastní špatnosti nás prostupuje naprosto studený, ledový pocit, zatímco všechno, co je v nás v podobě afektů uspokojováno, se na rozdíl od sebepoznání projevuje pocitem tepla. Samael je vůdcem luciferských bytostí, působících v tomto chladu a přinášejících člověku sebepoznání. Jasnozřivý člověk je vnímá v nejrůznějších podobách, podobajících se většinou člověku.

Nepravdivosti, nepoctivosti má v sobě člověk mnohdy více, než

sám ví. Mnozí lidé říkají: Nepravdivost v sobě již skutečně žádnou nemám; té už jsem se docela zbavil. Avšak tato nepravdivost bývá často tak jemná, že nám většinou vůbec nepronikne do vědomí. Představme si například toto: V novinách si přečteme oznámení o konání theosofické přednášky v jiném městě a rozhodneme se, že tam pojedeme. Zcela jistě si myslíme, že tam jedeme jen za tímto účelem, a vůbec si neuvědomíme, že právě v tomto městě bydlí náš dobrý přítel, kterého bychom zase rádi viděli, nebo že se tam koná nějaká zábava, které bychom se rádi zúčastnili. Domníváme se, že tam chceme jet jen kvůli přednášce, zatímco ve skutečnosti pro tuto cestu existují ještě jiné důvody.

Jsme [sice] vychováni tak, abychom neříkali žádné hrubé nepravdy. Avšak [zatím jsme nepřekonali] sklon jevit se lepšími, anebo při přísném sebezpytování, když by mělo jít do tuhého a měli bychom přiznat pravdu, ji přesto zamlčíme, zastřeme, zahalíme. To všechno poškozujee veškeré světové dění. Účinky takovýchto nepravdivostí se nejprve dotýkají našeho astrálního těla, potom éterného těla, a sice té části éterného těla, kterou nazýváme světelným éterem. Potom jdou dále až do fyzického těla a působí na naši nervovou soustavu.

Všechny tyto neupřímnosti nám do vědomí přináší Azazel. On se svými bytostmi, jejichž je vůdcem, se jasnozřivci také zjevuje v podobě podobající se člověku, většinou jako hlava s havraními křídly. Zatímco při egoismu, závisti, nenávisti míváme při probuzení pocit hnusu, odporu, který vychází z působení našeho dvojníka, pociťuje při neupřímnosti ten, kdo k ní dosud tíhne, při probuzení rdousivý, škrábavý pocit v krku. Bude se cítit, jako by byl sevřený v kleštích a trýzněný tisíci chapadel. To způsobuje Azazel se svými zástupy. A pociťme-li jeho působení v naznačené podobě, měli bychom se zamyslet nad tím, jak hluboko dosud vězíme ve lži a přetvářce. Třetí je pak lhostejnost a otupělost vůči duchovním světům. Mnozí žáci si sice vyslechnou esoterní hodinu, avšak to, co je dáváno, u nich nenajde odezvu. Nedokážou se odpoutat od běžného každodenního života. Nedokážou se duchovně pozvednout nebo se zabývat duchovními myšlenkami. Jiní jen ze zvědavosti chtějí něco vidět a prožívat v duchovních světech, a pustí se do meditování, aniž by se oddávali pravidelnému studiu, poněvadž je to pro ně prostě příliš nepohodlné. To působí přímo na já, odsud na astrální tělo, pak na éterné tělo, a sice na tu část, kterou nazýváme chemickým éterem, a odsud pak na všechny šťávy a žlázy fyzického těla.

To je působení Azaela. U neesoterika chce Azael se svými zástupy napomáhat vždy jen dobrým účinkům, když nepoškozuje zdraví, nýbrž jeho působení je do jisté míry doplňující. U esoterika zasahuje působení hlouběji a od něj se vyžaduje, aby si byl vždy plně vědom pocitu odpovědnosti vůči sobě i vůči světu. - Nevšímavý esoterik bude mít při probouzení pocit tonutí, jakoby potopy - tím více, čím více se oddává každodennímu smyslovému životu.

Esoterik si má vždy všímat sám sebe. Není na škodu, stane-li se někdy hloubavcem nad sebou samým. Jen tak mu svítne to, co nám pokaždé na konci esoterní hodiny dávají na srozuměnou Mistři moudrosti a souznění citů:

•
V duchu spočíval zárodek mého těla ...

V mém těle spočívá zárodek ducha ...

GA 266/II